

Latweeschen Awises.

50. gaddagahjums.

No. 3.

Trefchdeenâ, 20. Januar (1. Februar)

1871.

Latweefchu Awises libds ar faweeem veeliskumeem mafsa par gaddu 70 kap. fudr.

zittur astubobti (lapja: 70 fay., Fredriksija: 19½ fay., vatas naudo: 10½ fay.) tobya I rubt. + teatra ir mehemea eilis rubt.

Ja-apstelle: *Zelgaw*^o apstu namna pee *Zanischewski*, *Rihga* pee *Daniel Minus*, teatera un wehvera eslas ihkri un pee *Dr. Buchholz*, leedla *Alexander* eelä Nr. 18. Wissi mahztaji, fühlmeisteri, vagasta waldisaji, fribwei un zitti taatas draagi teek lubgti, lai laffitajeem apzagabba apstelleshanu. — Redakteeraadreesse: *Pastor Sakranowicz* Luttringen, Frauenburg, Aurland.

Rahoitajš: Biešjaunatbs finnas. Karra finnas. Daschadas finnas.
Ronaħweta firge. Divi kaimi. Kas to aismatħabs? Preisch Sal-
la spils latu, meħmtarlu flobbu. Utbida. Laddibas un preischu tir-
għus. Naudas tirqu. Gluiddinashan.

Wijjaunafahs sinas.

Parise 27. (15.) Janwar irr padewusees un paneers starp Wahzemmes un Franzijas waldibahm noslehgts us 3 nedekahm, t. i. libds 19. (7.) Februar. 2 nedelu laikā Bordo pilsehtā sapulzinahs taujas meetneekus, ar furrenzerre mēeru flebgt Wahzi no uswarreteem Frantscheem prassa Elsaſu un Lottinu, weenu koloniju, 20 karra függus un karra kostes. Paschā Parise leels dumpis zehleeš, negribb pilsehnu Pruhſcheem padoh. Tā flannejs tahs sianas, ko festdeen wagkarā awiſes lahijsahm. Barr gan dohmaht ar fabdu leelu gaidishanu gaidijahm us ſchihis deenas awisehm, lurrahm flahtakas sunnas par wissu to bija ja-nes. Lasseet nu paschi ko ſchihis ſawās telegrāfijas ſianas ſtahsta;

Berlin 29. (17.) Januar. Wahzsemmes leisars leisa-renei atlaidis telegrafijas siamas par Parises padohschanohs un vaseera noslehgshamu, bet bes tam arri wehl sianno to: Parise no Wahzu farra pulkeem paleek eeslehgta, bet kad eerohtschus buhs adewus, prowiantu drihst eewest zif waisaga. Wissas franzijas prouinjēs, furras taggad Bruh-schu rohkas, paleek Wahzu karrasvehts, bet libds 19. (7.) Februar ueds pa juhru ueds pa semmi nedrihst farroht. Wissas vilsehts schodeen ar farrogeem jauni puschktohts. Gambetta no franzijas waldischanas eshoht atfahpees. (Trofchu jau isgabjuvhā nedelā to paschu bij darrijis). Genecals Burbaki, so Bruhschu generals v. Werder tik lohti bij sakahpis, mehginojis pats noschantees un gust us nahwi slims; winnam par weetneku tappa eezelis generals klin-schan.

Berlin 30. (18.) Janvar. Gaida ka keisars Vilhelms
schinnis deenās no Francijas pahrahnahfshoht mahjās; wissas
Wahzu armijas Franciju paleek appalsh Prahfshu frohna-
montineeka wiesvaldīshanas. Keisars pawehli istaidis, ka
no Wahzsemnes wairš nebuhs saldatus uš Franciju suhitiht.
Ušwarretāsi negribbedami ušwarretus par dauds pāsemmoht
pasāha Parisē ne-ee-ees eekshā.

No Basel (Schweizijā) tohv sianohsts, ka Burbaki armija, kurrai tas leela kauschāna pret generalu Werder fahdi 10,000 zilweli eshoht krittutchi, ar wisseem leelgabbaleem behgoht pahri us Schweizijas rohbeschābm. R. S-z.

Narra finas.

Us Parisi tohp weenā mehā ſchauſichts. 21. Janwar
Pruhſchi eefahlfuschi arri Deni ſtymus apſchauſicht un
abredib. Effoht no wiffahm puſſehm festungu dallas.
Pruhſchi nahk orween flahtahf un bumbas birſt jo beschi
pa pilſehu, ta fa nezik deenā ſtahwehs wiſs appalſch
bumbi leetūs, laudis jau taggad behg pagrabbōs. No
21. Janw. ſimo, fa wiſſi ahrpuſſes karrafpehl demuschees
pilſehu eelſchā. 24. Janw. atſkrejhja no Weralla ſiana, fa
nupat Frantſchu ministeris Fawr abbrauzis pee Bismarck
fungu, meeru luhgtees preekſch Parisneekem, gribboht pilſehu
nodoht Pruhſcheem, ja iik ſhee atmehlelu Parises
ſaldateem wiſſeem ar pilnu gohdu nahtlankā. Bismarks
ſinnams to negribboht atwehleht, jo taggad pilſehis ar
wiffahm eelſchahm pañemmas, bet lad ſaldatus taggad
valaidihs, kas ſinn fo tee neſahl drihi aif mugguras atkal
darricht. Bet nu jau tad redſams, fa greeſchahs us gallu.
Arri Parises gubernatoris Trochu effoht atteizees no koman-
das amata, lai iſwehl zittu, fas grubb ilgaht turretees.
Redſams arri no tam, fa Fawr fungu nau nemas us Lon-
doni brauzis. Bismarck fungu ne-effoht demis atwohle-
ſchanas grahmatu zaur Pruhſchu lehgeri zauri naht; fazijis
it ſinalki, fa newarohrt io darricht tamdehl, fa Fawr k. patr
agrahkf reis teizis, ja ſchis Londones konferenze ſihds fehde-
ſchoht, tad wiſſi leelwalſneeki zaur to parahdoht, fa Fran-
tſchu brihwaldiba tohp no wiſſeem par pilnu eeffattita,
un to Pruhſchu waldbiba wehl negribboht darricht.

Changi armijas dalkas behg us Mant pusji.

No Versalt rafsta 18. Janw. var jauna Wahzu keisara eeweschamu tā: Schinni-deenā, kurrā Bruhfschū kehnina wahrd's fahzees no rihta agri tee karrogi no treshabs armijas arri no Bairu kohreem tappa fanesti. Bils dahrsa pusses sahle bij altaris buhwelts, ap to stahweja karapehla mahzitaji, sahles gallā bruggis, sur wissi karrogi bij nostahditi. Karrogu nesejī pa freisai rohrai, armiju musikantū pa labbai. Kehniamm nahkoh dseedataju pulki dseedaja: „Teizi to Kungu“. Kehnisch, krohna prinziē, lihds ar zitteem printscheem un Wahzu firsteem nostahjahs altarim pretti. Dseedaja atkal. „Lai flaw un gohds“. Tad diwisiones mahzitajis Rogge noturreja Deema wahrdus. Un yehz nodseedatas dseefmas „Lai Deewu wissi lihds“ nahza svehiuschana. Tad kehnisch kahpa uš to karrogu bruggi un pafluddinaja, ta ar scho brihdi veenehmis keisara gohda wahrdi. Bismorka grafs lassija var to wehl kahdu rafstu vreefchā un wissi apsweizinaja faukdam: Lai dshwo augsti keisara Wilhelma majestete.

R, S-z,

Franſſchu ſeemel armija kas beidsamajās deenās paſau-deja lihds 15 tubkst. ſaldatu, toky no Bruhſcheem uſ Due pufci dſibta un gribb kā dſied ap Lill raudiſti dauds mas falafitees kohvpā. Schē bij arri atbrauzis Gambetta miniſteris zerrēdams, ka ar ſawem dediſjgeom wahrdeem jannu ſirdibu raddihs; no turrenes brauzis uſ Belgiju, kur gribb ar Favre fungu ſatiktees un ſcho to pahruunah. Favre gan no turrenes arri uſ Londones konferenzi braukls.

Genemta Mess je festunga-essoht ta faschauta, ka breesmas to usluhfobt, ire weena wessela ruhete ne-essoht pa wissu pilsehtu atrohdaina, pa eelahm gulloht sagabstee namini, nosistee zilweli, un jahjeju ūrgi, duhmi rit kuhpoht no druppu qubbahm.

Longwi festunga (starv Sedan un Mejj) wehl turrah̄s. Därd fa Pruhschi laiduschi 300 leelabs lohdes eefschā un jau breefnigu pohstu padarrijuſchi. bet ïrauschi wehl rauga turreees.

Pruhschu offizeeri labbu laizmu Frantschu jemme buh-dami, daschi eepaßnuufchees arri ar Frantseetehm un dasch few libgaminu no tahn isredsejées un jau tahsas noturrejisi. Jähziga sladdradatsch lappä reds bildi. Moltke generaala preestchå nahk tahdi 5 pahri weens parkal ohtra, Pruhshu wirsneeli pee rohlos wejdann jauou Frantschu bruhti un fakta: "Nenemmeet par launu, ka paschi ni sawu rohku te katis pa masai festungai esjam eenehmuschi. Zerram ka darbs pee tahs weenas leelahs (Parise) jo iabbahl zaür to weifsees."

Par Parishes apschau di Schamu ralsta no 8. Janwar. No seemel un deentwidus pußes krahz bes mittelschanas tahi di 300 leelgabbdali un gandrihs tik pat daudji atbild. Kas tahdu trohlsni reis muhshâ dssredejis, tas to newarr aismirst. Kad tee ugungs sibbeni krusto zaur teem di seltenem duhmu mahkoneem un tee atwarri splauij un tahs bumbas plish un schilllas wissu sawohstidamas u wissahm pußehm schlikst. wiss gaifs trihz, wissa semme dreb. Weens no Grantschu generaleem, kas pats Sewastopolis karrâ bijis, taggad teizis: wissi to laiku darbi effoht behrnu spehle vret taggadejo Preubschu eeriki. Ko tahdas bumbas sprehj, to redjam no schihm sinnahm weena, kas daschais werstes bij nahkun eekritta Parise eelas widdu un eeralkahs tik dñlli semme, fa 6 pehdas israffushî wehl newarreja to atraf. Ohtrâ elâ weena kritta pee durwihm un nositta pahri zilwekus. Weena sprahga zaur jumtu nammâ eelschâ zaur wissu tahschu, wissas istabas leetas bij druppu druppâs; fa kas Lulsembergas dahrsâ fritta eeralkahs semme, lehza tad atkal 60 pehdas gaifs, lichds roudama 3 zwarrigus bruggu afmianus, heidscht plishâ un trahpija mahti ar meistu. Weena sadraggaaja 4 tahschu augstu muhri, plishâ un ar sawahm schillahm isdausija lohgus pee 6 nammeem; zitta atkal nahza zaur weenu nammu zauri un ohtrâ eelschâ, tur skrohderis dñhwoja, bumba schlikha widdu starv dimi schuhpuleem, tur behrniat eelschâ gulleja. Mahte waimanadama skrehja klah un dohmaja lihkschus atraf. bet behrniat bij sveiki un wejeli; zitta salausch gultai tahnas, ta fa gulletajis nowellsahs semme, bet tahlahf paskrehjusi samakt wissu pelnds. Breesmu darbs un tomehr arri eelsch ta atspihd Deewa rohka fargadama weenu un ohtru it brihnischki.

Parise arveenu beesahf tohp ar lohdehm apkaitsita no wissahm pussehm.

19. Janwar Frantschi prohwejuschi atkal ahrä sprauktes un schoreis no Walerian kaina pusses, bet sadfichti atpafkal ar leelu fahdi, fahwuschees no rihta libds pat tumfai; Pruhfscheem krittuschi fahdi 400, bet Frantscheem tif daudi, fa luhguschees us 2 deenahm pameeru, tif iau fawejus fwahst,

Bee Belfor Werder generalis atturahs spehzigi Franscheem pretti, gan tee jau dauds deenas rauga tam no wissahm pusehm wirsü mahltees, bet Wahzu pulki ne doh-maht neleefahs no weetas kussinatees. Bet kaufchanahä bijusi lohti frödiga 3 zaaras deenas; no Bruehchu pusses ween lahd 1200 waj noskhauti waj eewainoti. Tomeyr Burbalam nau isdewees Wahzu pullus isschikt un ka web-lahf sunno, taisotees wilstees probjam no Belfor pusses. Dur nu buhs drihs slacht Manteuffel generalis ar jaunneem karraspehkeem Werder generalim par valishgu, un raudjhä tad spehkotees pret teem 3 Frantschu generateem Barbati, Bressol un Garibaldi.

Framtschu pagaidu waldbai sah^l nauda truhkt preefch
tahlatas karra weschanas. Algrati usleenesas summas irr
wissas jau fen isleetatas un schim briibdim wehl palihdsahs,
ka ar warru drihs no schihs drihs no tahs weetas ko if-
speesch, bet ilgam tas ta wairs ne-ees, jo fatres dohdains
dauds mas prassa pehz atdohschanas drohshibas.

Pret Frantschú seemel armiju Pruhſchu generalis Goeben atkal 19. Janw. duhschigi fahwees pee Kenten pilſehta, 7 ſundas; Frantscheem tappuſchi atnemti 2 leelee gabbali un 4 ruhſt. wihr. — 20. Janw. ſimo, fa Pruhſchi eenehmuſchi arri Kenten pilſehlu un ſihds ar to dabujiſchi rohſe lihds 10 tuhſt. wihr. Genaidneeli effoht fa fajukufchi. Bet Frantschú generalis Faidherbe ſimo ar drohſchu mutti ſawai waldibai, fa ſhim neganti brangi weizotesh. ſhim brihſham tik tadehk ne-eimohk Pruhſcheem wairahk wiesu, fa ledduſ lohti glums effoht un gruhtia pee-eefchana. bet drihs ar teem buhſchoht galla tizzio. Eij jel ej! neekalbi!

Bordo vilsehtä sanehmuſchi zeeti agraiko Napoleona ministeri Pinar, kas turp nogahjis un daschadus rafstus laudihm raudſijis rohfas eefchaut, tif jau usweddinadams, lai ne-aismirſt agrako waldineku. Bet taggadejo waldiba to drihs pamannijusſt un fahlusſt us ſcho kundſinu jakti tur-recht. Gon flehvees, beidſoht veebcedrojees behrineeku pulkam, kas patlabban lihki wedduſchi us kapſehti. Bet kaut gan wilzis famu meldian it fa abbehdinahits peeder-rigs, tomehr waltmeisteri to nogaidijusſchi un us paſchaſ kapſehtes sanehmuſchi zeet. Sehd nu zeetumā, redſehs, fo ar to nu darris. S.

Dashadas stories.

Die Jahrsemmel.

Berline 6. (18.) Janw. Bruhſchu walſts ministeris
Izenplig iſſluddina ja kchnina maniſeti, pehz kurras lihd-
ſchinnigais Bruhſchu kchnisch uſnemm preckſch few un-
ſaweeim pehnzahkaneem to wahrdu „Wahzu Leisars“. Lai-
mes wehleſhanas pluſt nu uſ Versall no mallu mallahn;
tapat arri ſemmeskehwa laulats draugs. kchninene Au-
gusta, kas Berline miht, tohp ka Leisarene no wiffahm
puſſehm apſweizinata. Parlamenta fungus; kas arri

gribbejuschi apsweizlnah, līkūnī luht, lai usgaida, ka-
mehr keisars-pats buhs mahjā pahnohžis.

— Berlīnē schinnis deenās atkal gaida kahdus 20
tuhfst. fakertu Frantschu, kam tē kohrtetus erahdihs.
Dauds tahdas laimes irr leela nelaine semmei.

Thorn pilfehtā (Pruhſchōs) 18. Janw. no rihta agri
redsejuschi weenu gaifa luggi us Bohu semmes püssi no-
ſtreijam. Bijuñ lohti leela un uggunis eekſchā. Arri no
Franzijas.

Rohmā jau manna jauuahs waldibas ſwehtib. 12.
Janwar tappa pírma lutteru baſnīga preefsch deewakalpo-
ſchanas eefwehtita.

Londone 21. Janw. Leela konferenze atkal us pahri
deenahm ſawus darbus apturjejuñ, gaida wehl, waj ne-
nahkschoht kahds no Frantschu pusses lihds fehdeht. Pruh-
ſchu waldiba līkūnī no ſawas pusses teift, ka ar tahdu
wilzinaschanu nemas nau ar meeru; tāpat veeteikuſi ſa-
wam weetneekam, graſ Bernstorſam, lai tuhdal zellahs
no frehſla augſchā un eet probjam, kad ſapulzneeki ſahk
par Pruhſchu-Frantschu karru tur ko runnacht.

No Spanijas. Par jauna lehnina dñihwi laſſam
ſchahdas finnas: 2. Janwar eegahja dñihwoht ſawā vili,
ohtrā deenā tuhdal parvehleja west probjam tohs leelohs
gabbalus un atlaist leelo pulku no regimentehm. Kas tur
villi bij nestahditas, fazzidams, ka ſchim paſcha ſemmē
tahdas apſargazchanas newaijagoht. Tas nu wiſſeem
lohti patibl. Tāpat dñihwo arri lohti ſahigi, no wiſſalm
24 bkhodahm, ko us galdu ſneedſa, taggad tik 4 tohp
neſtas; püssi no leelahs pils, ko neſyehi peedſihwoht, irr
lizzis aifflehḡti zeeti. Kad iſbranž, tad tik ar 2 ſirgeem
brauz un weens adjutants lihds. Get arri dauds reis kah-
jahn. No rihta zellahs agri, ehd pulfst. 7. brohkaſti.
Virmo riht uſzehlees präſſijs wiſſfullainim brohkaſti.
Schis pahrbijees tik ſpehjis atteikt, ka ſchee wiſſi dohma-
juſchi, ka wiſſch vebz augſtas fahrtas tik pulfst. 2. buh-
ſheht brohkaſti turreht. Kehninfch paſſmehjees un gahjis
us trakteeri un tur lizzees ſew ko dohtees. Pulſten 10.
wakkārā pils durwiſ tohpoh tlehgatas un 12ds beidsomai
ſwezei waijag buht iſdchstai. Ta arri irr qudri un weſ-
ſeligi! — Schinnis deenās gaida arri lehnineni no Ita-
lijas atbrauzam.

S.

No eekſhemehm.

No Jelgawas pusses. Kad zittās pusses, ta arri pe-
mums ſhogadd atkal deemschehi brihnum dauds nedarbu-
zour ſagleem teek padaritti. — Rahdam muhſejū ſaimne-
kam 7. Dezember wakkārā no Jelgawas us mahjahn brau-
zoht pei B. baſnīgas frohga wiſſi 3 ſirgi tifka nosagi. —
Saimneeks, lai gan nebuht dſebrajs nau, tomehr no ta-
breemiga falla teek ſpeests, us kahdu brihtinu frohga ee-
et apſilditees. Bes tam wiunam ka pagastg amata buh-
damam bija arri wehl kahda darrifchana pei frohdseneeko.
Sinname ſa puſchi aif ſaltuma arri frohga eelhda. Ta
kahdu laizinu pakamejuschiſes, uahls nu braukt; bet ahu!

ar ko tad lai brauz? ja ſirgi 20 minuschu laikā bij ſew
gittu fungu peenehmuſchi. — Wehl gan pulku tahdu ſab-
dibu marretu minneht, bet ko tas gan lihdsetu? ar to jau
neweenu us labba zetta ne-atgrefeu. — Tihri brihnumis,
zik drohſchi tahdi zilviki orri ſtrahda, nemas us Deewu
ne-apdohmadami. Kad dīrd us Leifchu püssi ſchi tumſibas
beedriba ihſti effoh eeweetufes, kur tee ar duntſcheem un
pulkſtohbrenehm (rewolwer) apbrunnouſches, jau neka-
notees deenās laikā zetta gohjeus apklippeleht, teem piſtoli
prei kruhtihm turredami un naudu pagehredami. — Lai
Deews paſarg' par tahdahm breefmahm! — Bet kue gan
ſaglis tahdus erohtſchus nemm? Nu, ſapebz tad ne!
furram pahrdemejam gan nebuhs brihw ſawu prezzi pirze-
jam pahrdoh? ſapebz, lai nu ſchahdu nebuhschanu moſi-
ngatu, tad gan buhtu lohti wehlejams, ka no waldibas
pusses us to tifku ſuhkohis, ka fabriki- un andelmanni,
ka ſahdu leetas preefsch pahrdohſchanas turr, neweenam
virzejam tahs nepahrdohtu, kam no ſawas polizejas nau
peerahdifchana dohtq, ka drihſt ſchahdus nahwigus ri-
hkus piſkt. — Zaur to tad dauds mai tee tumſibas un greh-
ka darbi atkal tifku maſinati. St...h...t.

„Zeit. f. St. u. L.“ kas jo ſirdigi ſtrahda un eewehe-
riklab leelohs walſts notifikamus, ka arri wiſſu to, ka pe-
mums us ſemmehm wiſſur labhjahs, neſſ finnas arri par
to, ka ar lauku augleem iſg, gadda gahjis. To iſrahda
ſchi tabelle:

Apriki.	Seem. ſweefſch.	Woff- ſweefſch.			Rudſi.	Meſchi.	Ausas.	
		B	i	f				
Dohbele .	7 ¹ / ₂	4 ¹ / ₂	6 ³ / ₄	5 ¹ / ₂	4 ³ / ₄			
Baufka .	6	6	6 ¹ / ₂	5 ³ / ₄	5			
Jaunjelgawa	4 ³ / ₄	4	5 ¹ / ₂	5 ³ / ₄	4 ¹ / ₄			
Illukſte .	3 ³ / ₄	—	5	4 ³ / ₄	4			
Tukum .	7	2	7 ¹ / ₂	6	5 ¹ / ₂			
Talses .	10	6	8 ¹ / ₂	7	5 ³ / ₄			
Kuldiga .	6 ¹ / ₂	—	6 ¹ / ₄	3 ³ / ₄	3 ³ / ₄			
Wentſpille	7	6	7	4 ¹ / ₂	4			
Aiſputte .	6 ³ / ₄	—	8 ¹ / ₄	6	6			
Grobina .	7 ³ / ₄	—	7	6 ³ / ₄	5 ³ / ₄			
Zaur zuarim	6 ³ / ₄	4 ³ / ₄	6 ³ / ₄	5 ¹ / ₂	5			

Rihga. „R. a. T. A.“ neſſ no waldibas pusses
finnas par iſgahjuſcha godda lauka augleem Widſemē.
Pehz ſchim ſünabm ſweefſch i wiſſukuplabk auguſchi
Luggaſchmuſchā (Wakkārā apr.), prohti 14³/₄ p. no puhrū
weetas, vebz tam Raunā 12 graudi; wiſſahjaki us ſah-
mu ſallas 3—4 graudi. Us mahju ſemmehm labbakee
ſweefſch biujchi Raunā ſaudibm (10 graudi), Rudſi
wiſſabakee Maſ ſallazē (13 graudi), us mahju ſemmehm
Għrgumes ſaudibm (10¹/₂ gr.); auſas: Għrgumes mu-
ſchā (19 graudi), tik pat arri ja nowaddu. Meſchi:
Erihwermuſchā (13 gr.). Stockmanmuſchās nowaddā
(11 gr.).

Zour zaurim seem. kweeschu $6\frac{3}{4}$ gr.; waff. kw. $6\frac{1}{2}$; rudsu $6\frac{1}{2}$; ausu $7\frac{3}{4}$; meeschu $6\frac{1}{2}$.

No Rihgas 13. Janw. Rihgas Latweschu beedribā teek schinni pusgaddā stipri ween teateris spehlechts, un irr lihds schim ik teatera wakkarōs diwi, trihs waj wai-rahk teatera luggas uswestas, bet 21. Februar sch. g. tiks lugga israhrita, prohti „Musikanta ehrmigs liktens,” tautas spehle pēezjōs zehleendōs ar jaiku dseedaschanu, ko Latweschem apgahdajis C. H. Bertram k. un kas wissu to wakkaru aisenems. Lihdasch johku-spehlei „Milka” no R. Thomfon k. muhsu tautai wairs nau zittas, kas wällā un eerafschās tik lihdsiga un peeklahjiga lugga buhtu, kā schi flattu-spehle „Musikanta ehrmigs liktens.” Ja tahs lihdschinnigahs luggas flattitajeem nau deewōgan patihkamas bijuschas, tad zerram kā schi tautas flattu-spehle pilnigu patikschau teem padarrihs. —o—

Kurs. guberniawes us daschfahrtigu vakkal peepraffishanu issluddina, kā pee schi gadda rekrubshu nemshanas nebuhs neweenu komissionei preefschā west, kas nau pilnus 21 gaddus wegs jeb pahri par 30 gaddeem. Bezzums tohp rehkinabts no 1. Janw. 1871. Tik brahlis par brahlis jeb tuwais ruddineeks par weetneelu edams, warr tapt peenemts, kad 20 gaddus wegs. Tee kas rekrubshu nemshananai flehpjabs, jeb nau sinnami, kā miht, jeb kas schi fawus lohzelkus apfahde warr arri tapt peenemts 31 gaddu wezzumā.

Pehterburgā 5. Janwar ta komissione, kas eezelta jaunus rekrubshu likkumus sagahdaht, fawu darbu eesfakta. Karra minister k. ar runnu to atwehra, istekdamās Keisara nodohmu un preefschā likdams tahs pamatta dohmas, pebz kurrahm komissiones fungi schi leetu tahlaht lai issrahda. Peeminneja, kā atwehlechts wehl derrigus padohma dewejus nemt klah, kā leetu pa fahrtai us wissahm pusehmn warretu isspreest; tapat arri kā us to ihpaschi kā luhko, kā deenestslaiks nebuhtu ne par garru, jo tas teem deenest-neefleem nahlahs gruhti, nei arri par ihsu, jo tad newarr īmalki eemahzitu karaspelku sagahdaht. Pehz schihs runnas komissiones presidents grafs Haiden eedallija tohs nolikus darbus 4 nodallahm. — Galwas pilschta awises nu nemmahs lihds par schi leetu parrunnahs un katra no fawas pusses padohma trahjumus peenest. „Gološ” awise pahirunna to, kā karra ministera funga preefschā likkumus, kā deenestslaiks effohst us 7 gaddeem, kā wehl warretu paibfinah us 6—5 gaddeem, effohst weenā fahrtā par garru, jo saldats tahdā laikā jau paleekoht pawiskam par sweschineelu fawai agrakai dīshwei; lihds schim to wehl laudis spehjuschi panest, jo tik masakais pulks deenestā gahjis, bet kad nu wissus jauneklus buhfschoht nemt, tad tas nahfschootes par gruhtu. Un tatschu ohtrahm fahrtahm schis laiks wehl effohst par ihsu, ja gribboht agrako wihsu paturrecht, kā saldats tik 4 mehneshus par gaddu deenestu kohpj un tad 8 mehn. slahw dihks kohrtelds. Tas iistafoht pa 7 gaddi til 28 mahzibas

mehneschus. Tapebz ja gribboht paibfinah laiku, tad lai dohmajoht us to, kā kasermes tohp leelisski weetu weetahm buhwetas.

— 29. Dezbr. tappa lahtschu jakts turreta, kā arri muhsu Kungs un Keisars bij klah. Keisars bij us weenu lahzi schahwiss, bet schis wehl spehja pacet un mettahs zaur gehgeru rindu probjam. Kahds kungs, Skaratin, dewahs tam vakkal, bet pa nelaimi kahja slihdeja un kungs pakritta, frihkoht flintis sprahga wakkā un trahpija pascham muggurā, kā la tuhdal bij beigts. Tik pahri wahrdinu wehl dabujis ar Keisaru ihrunnah. — S.

Pahrleekam dargs vihpejums. Nupat preefsch see-masfwehleem turrigs latweets wedd preefsch schihda linnus no Jaunelgawas us Skribvermuisschās dīselszetta stanžju. Weddejs un schihds abbi sehd us wesuma. Zetta buhdameem, weddejs isnemm schwelkohzianus un gribb ug-guni uswilkt preefsch vihpeschanas. Schihds fakta, kā to wirs linneem nedarroht; bet weddejs atbild: „J. waj ta man pirma reise!” — un raun ar schwelkohzianu gar fabneem. Ugguns celezz linnos un azzumirkli tee irr leefmās un fadegg. Garram eet zits wesums ar kannepe-jeem, kas arri aisdeggahs un apgruhd. Schihds pagehr zaur teesu atlhdinschann. Weddejs aismalha 100 rubl.!! Par kannepejeem tas leedsahs makfaht, tapebz kā zilweks nau wesumam lihds gahjis; nesnn, kā ar schi leetu buhs. Kad druzzin apzerre, zit ne-isskaitamas ne-loimes zaur ne-apdohmigu apeefschanoħs zaur schwelkohzineem un pihpi jau notikkusħas, tad janopuhshahs, kā laudis nelaujāhs un nelaujāhs schinni leetā pamahzitees, bet wissu labbu padohmu pahri galwu laiħ, ar ugguni kā behrni spehledami. —Id.

Nonahweta sirgs.

Zit sunni irr saweem fungem ustizzigi un padewigi, to effam no dauds stahsteem dsirdejuschi, jo dauds reis gaddijees kā mahzihks un prahligi audfinahs funs irr sag-fus un flepławus usrahdijs un teesahm nodewis; bet no tahda sirga gan buhsm mas dsirdejuschi, par fahdu schinni stahstina dīsredim.

S. funga kas Amerikā us Mississippi un Luisinas rħ-beschahm dīshwoja, jabsa fawu draugu weenreis apzeemoħt. Jaukā riħta abbi fungi issahja us Franklintoni. Kāħda befeenā tikkuscheem winna sirgi lobti nemeerigi palikka, fakfa ar fahjahm semmi kassib un nebijsa no weetas dabu-jami. S. funga tuhħal leħza no sirga un pawaddu sawom draugam dewis, gribbeja beesumos eet un aplutkoht, tapebz sirgi tik nemeerigi. Us zetta winsch īmliks scripu eeraudstja un pahri schi paschu eedams winsch atradda, kā melleja! Preefsch winna gulleja labbi apgehrta vibra liħxis. Lobde zaur galwu bija gahjuse un bes tam wehl fakkis no weenas auss lihds ohtrai bija pahrgreests. Weste un krekkis bij weenās affinis; fahni un kruktis arri bij

usdurtas. Meesa warbuht ka patsabban auksta bija pa-likkuse. Lihkum blakkam gulleja divi istulfschotias fedlu taſchhas. S. funga draugs peenahzis paſinna nokauto tñhlin: tas bija gohdats adwokats no tuvaka aprinka.

Kamehr abbi lihki apſkattija, dñrdeja tec fruhmös krahfschann un it kā kas ar kahjahn pee semmes ſpahrdi-tohs. Atradda arri drihs adwokata jahamo ſirgu. Lebps iſſkattijahs pawiffam baſilgs, wiſſi lohzeiki winnam trih-zeja un abbeem lungem var brihnunat tik pee semmes ne-fritta, tad fawa lunga lihki eeraudſija. Preekschahjas tahlis atſteepis, galou un kaklu tahlis un augſti iſzehlis, wiſch us mirroni ar swehroſchahm ozzihm raydſijahs, un tad pahleesinahs bija, ka winna fungs effoht, tad tam kā funs laiſſia rohkas.

Schi ſlepławiba wiſſu apgabbaſu kā ſkudru puhli aif-kuſtinaja, jo adwokats bij mihligs un taisnis zilweks bijis. Wiſch to deenu preeksch tam dauds naudas us Franklinoni bija neſſis. Schi uanda un ſelta kabbatas pukſtens truhka. Ikw eens fazzija ka ſlepławia leels ſinnatais bijis. Dauds zilweki tappa fanemts, bet tad neko newarreja peerahdi, atkal walkam laifti. ſirgs tappa S. funga glabbaſchana dohts.

Rabdas nedekas pebz ſchi notikkuma S. funga jahja ar ſho ſirgu us Franklinoni pee teefahm. Leels lauſchu pulks bija ſapulzejees, ikw eens to jaiku ſirgu grībjeja redſeht. No nejaufſchi ſirgs ſtahwus fazeļahs, pee wiſſas meefas trihzeja un tad ar johni us oħtru pufi ſittahs, ka tik tik jaheju venoſweda.

Schihs nejaufſchae ſirga bailes it wiſſus darrha us-mannigus, tuhdal arri atradda ka zaur kahda wihra tuwoſchanahs ſirgs tik nemeerigs valikka. Tas bija Bill Newins, kahds traſteerneeks. S. funga ne ſawas ozzis no winna nenolaida, wiſch babs kā mirrons iſſkattijahs un labbi dikti tohs waħrdus fazzija: „Kas to irr teižis ka es Hendrichu eſmu nofahwiſ? Tee irr wiſſi melli!“ Pee ſcheem waħdeem Newins tuhdal tifla fanemts; jo no tam neweens nebijsa runnajis. Bet tomehr wairabk neko newarreja peerahdi, ka tik tohs waħrdus un ka ſirgs lohti bailojahs, tik drihs ka Newins winnam tuwojahs.

Newina noteefafchanas deena tifka apſpresta, bet wehl neko no winna newarreja isdabuht. Rabdas deenas preeksch tam atkal ſchis pats funga beedribi ar zittem us Franklinoni jahja. Tik lihdi winni tai weetā nahza, kur ſlepławibas darbs bija notizzis, tad winna ſirgs atkal tohs paſtus wezzus nikku ſohka rahdiht un dawai! ar wiſſu jaheju fruhmös eifſchä. Labbu gabbalu no zeffa wiſch beſumōs apſtahjahs, ar kahjahn ſahka fabrpitees un dikti nofahzahs. Pa tam arri zitti fungi bija atjah-juſchi un nu nehmahs iſmelkeht, kamdeht wiſch ta darrja. Tee tur atradda affiu petkus un apyakſch ſohku ſaknehm Newina naſi, jobstu un kufſchi no Hendricha matteem. Nu bija ſkaidras peerahdiſchanaſ un Newins arri wairi neleedsahs, bet fawu pahrlahpſchannu atſinna

un fawu grebku iſteiza. Wiſch effoht ſinnajis, ka adwokats pulku naudas neſſis, to tadeht fruhmös gaidijs un nofahwiſ un pahri par zeffu beſumōs eewiljiſ. Redji, laſſitais zik brihnischkigi Deewis nedarbus wedd gaſmā.

K. Birseneek.

Divi faimini.

Wezzais Laukgals Plawina ruhku prahru, ko tas us winna ſamiliju turreja, ſinnadams, daschu reis peeteiza ſaweeem behrneem, lai nebahſchotees wirfu faiſneeka behrneem, bet lai paleekoh labbahk weentulibā . . . To mehr tas mas ko lihdeja, — tiklihs kā Plawinsch kur ifbrauza, tad jau winna behruus zittur ne-atradda, kā Laukgallōs. Tee behru biij weena ſiids un weena dwehfele, bet winni driħksteja tik tehwam neſinnoht ſleppen iſ-afeetees. Sinnams, mahte Anna, pee kurras lepniha bij ſwefcha leeta, tħawha labprah behrneem kohpā beedrootees, un daschu labbu riſ ta fuhtija fawu meitħu ar pilnu Kohziti barribas us Laukgalla mahjini (jo tur daschu reis tahds Kohzits bij leela leeta — to Plawin mahte labbi ſinnaja —) un winna nekad nebijsa wairabk preeziga, kā tad, tad winnai tahds Samaritera darbs bij iſdarrams. Mahtei jau bij tahds eeraddums, zittem zilwekeem preeku un labbu darrħiht. — —

Laukgals pahr ſkohlu gluſchi ſawadi dohmaja, neka Plawinsch. Laukgals meħħda daschreis fazzihit us fawu dehly: „Mans dehls, — es eſmu nabaga wihrs, — man tu es tēr nekahdu newarru aiftaht, newarru ne fazzihit, ka ta pa-ehna, kur ſchim briħschom miħtam, buhs tawa; jo funga ar to warri darrħiht, kā tam tħbi — un us lungem zeerreħt wiſſoi welt. . . Tee paſtħam jazenschahs, ka ee-ſpehji us fawahm paſcha kahjahn ſtahweħt. Gekraħjees tik ſkohlas mahzibas un paleez kreetns, uſzihtigz zilweħħks, — tad ar Deewa palihgu ne-eſi boħja ſchinni paſauli. Ilik ween es eespehſchu, fuhtischi tewi ſkohla pee muħſu jauna ſkohlimejstra, ka lai ſkohlas mahzibas toħpi us zeffu pawests, — ta buhs tew manta, kas tew neſuddihs, un ko sagħi nepaſags.“ — —

Ta, un kahds brihnuns un kahdi ſmeekli bij Plawinam, tad wiſch redseja, ka wezzais Laukgals ar ſeemas ſkohlu nepeetika, bet luħħda ſkohlimejsteru, lai ir waſſara winna deħlu neimmoht lihdi ar dascheem Wahzu behrneem mahzih. Škohlimejsteram gan par ſkohlas behrneem, ka waſſara mahzihahs, nahzahs ihyaschi mafu dabuħt, bet tad nu wezzais Laukgals bij nabaga wihrinsch un Janzis bij kahriġs un uſzihtigz mahzibā un labi behrns, tad ſkohlimejsteri ir bes mafas Janzi mahzijs. Neweens zilweks wezzam Laukgallim ſho wiñna deħla ſkohloſchanu ta-zeeti nepaħrmetta, ka Plawinsch. Lai Deewis farga, kā gaddijsahs kahdu reiſ kahdam Laukgalla lohpam pee Plawina pħawħam jeb druħahm pedurtees, tad jau Plawinsch ne pahr to ſlahdi, bet pahr to pukkojahs, ka Laukgallis

gribboht sawu dehlu, kam krihtotees lohypus gaunicht, lai nedarroht zittam skahdi, par skrihweri mahziht. Par skrihweri Janzis nu gan negribbeja mazhitees, bet pat — buhwmeisteri, — un tiko winsch kluu eswehlehts, tad gabja amatu mahzitees. Plawina dehis arri auga, bet, ka ne-pohtehts kohls, — dischis augumā, bet bes faldeem aug-keem; tomehr newareja wis teift, ka winsch bij sliks behrens, winsch bij paklausigs wezzakeem us wahrdu un neweenu zil-welu ne-aistifka; winsch turreja daschā wihsē tihri mahtes dabbu.

Pebz lahma laika Plawinsch dabuja atsift, lahma leela leeta bij skohlas mahziba. Leepajos kohpmans pirkla flieperus un balsus tai meschā netahl no Plawina mahjahn. Pirzeja sellis avfinga, kas bij, us tam nolikts, zirkelus peeraftiht un zeddeles weddejeem israfistiht. Kohpmans lab-prahrt gribbeja Plawinom pret lihdibū usdoht rakitschanas darbu, ka lai winsch sella weetu aissahw; bet tad nu ne-pats fainneeks, ne winna dehls to nepratta isdarriht, tad scho velnu dabuja zeemina Janzis, kas ar gliktu rohkas rakstu israfistiha zeddele katra weddeja wahrdu un winna wesumu. Janzis tahdā wihsē nopolnija wrenā seemā 50 wesselus rubulus skaidra naudā. Nu winsch warreja ir dahrgakas grahmatas novirktees un jo tahlaki skohletees.

Oltre ruddeni atkal jāwadi gaddijahs. Brauna da-schi fainneeki no N. pagasta Bruhshōs, Klaipēdā eksellu-mashines pirktes. Negribbeja tukščā nebraukt, — wedda barrotas soħses un pellekos firmus Klaipēdā pahrdoh. Par skahm lectam tur labbaki mafkaja nekā schē — un ohtris labbums bij schis: par scho prezzi dabuja Bruhshu naudu, kas tur geldeja precksh mafchines pirkshanis; jo eemittojoh par Bruhshu dahlderi waijadseja mafkah 1 rubuli 8 kap.-wirsū. Janzels kahrojo arridan Bruhshu semmi redseht — un tad nu Plawinsch un winna beedri nsapratta Wahzu wallodu, tad winneem patikla, ka Janzis pedahwajahs lihdibraukt, gribbedams Wahzsemni redseht. Balangā nobraunksheem, teem waijadseja sawas pagasta-keefas zella passes poliszjā nodeht un pret taks zittu zella bisketi fonemt. Ar scho bisketi teem waijadseja eet tamoschnā, tur to apstiprinaja, ka lai Kardona kaptainis, kas par rohbescha fargu eeliks, sinn zauri islaist, ka tahdu, kam polizeja, ka arri tamoschna wehlejnse us Bruhshueem braukt. Tamoschnas fungi, kas tai deenā us dischuri (tahs deenās deenest) atraddahs, it nemas nesapratta latviski runnacht. Tē nu bishu pikkis bijis, kad Janzis nobishti saprattis freewijsi sawu maijadību isteift. Drihs dabuja muitas namma parostu, un kantini brauna sawu zelku taħlaħħ. Bruhshu püssē teem tuhdat waijadseja muita jeb zolles nammā pee rendanta (zolles fungo) muitu par sawu prezzi aissafk. Tē nu atkal Janzis ween spehja farunnotees; jo sches Bruhshu fungi tik wahzijski un leitifki ween sappoht. Ar teem Kursemnekkom, kas pee roħbesħas dħiħo, tee lei-

tifki ween runna; bet Pławinsch nepratta leitifki. Tad nu Janzis ar sawu Wahzu wallodu lohti geldeja.

Pahr schosseju braukdami tee peebraunza pee ehka, kur taħpse ar Wahzu rakstu lauka püssē pee seenas karajahs. Janzis paimaġu braukdams, lassija to rakstu un tuhdat apturreja. „Kadeħl apturri?“ waizaja Pławinsch. — „Tē muita jamakfa! atteiza Janzis. — „Neeħi“ — ta Pławinsch —, tad jau bishu bohmis zeeti, jeb muitneeks ráditohs. Tā abbeem runnajahs mütneeks, behru u roħku nesdams isnahk, diġi markas Bruhshu naudā prassidams. Aismalsaja un aissbraunza, bet ne wissi ratti, diwejji bij kahdu pużżejti pakkata valikkutchi. Tee abbraunza arti pee bohma, bet — eeradduschi kā Kursemmē, kur makfajams, tur behmis zeeti jeb muitneeks klah, — neċċinnejja, pirmu reis braukdami, ka schi jaħrafha; tadeħl it droħschli laida garram, bet ahu! — muitneeks teem pakkas! Brauzeji peefaukti, gan aptur, bet newarr ar muitneeku farunnatees un ekkaitina to weħl waixah. Mütneeks gan jaħbi par leitifki raħtees, bet muhsu mihi Kursemnekk ir scho wallodu — kant gan bisħki noproht — neċċin pareisi atbil-deħt. Isħi falkoh brauzeji kluu apħiħlati, un teem waijadseja weenu dahlderi strahpes naudas aismalsah. Tā Bruhshu likkumi noteiz schinu lectā, kad schalakħohmām garxam pabrauz ne makfajis, tad dahlderi strahpes naudas jamakfa. Għi nu prahwitees (fuhdssees) fwestiha semmē! — Tas eemelis: „Kallab bohmis now zeesi?“ — Bruhshōs negeld; jo tur warri muitneeku, kas muitas naudas eenemjħan u renti turr, opfuhssext, ja bohmis deenas laikla roħnabs aisdarriħt.

Iħihs għadbi pebz tam bij pagħiżu. Laugħalla deħls wissu scho laiku strahdaja pеe mifstera bursħa kahitā, buhwmeistera amatu mahzidamees; jo wezzais Laugħallis meħħda fazzih: „Amats nau lammahs, — turprett am-tam ir selta dibbens!“ — Meisters ar Janzi nebix ween glischi or meeu, bet Janzis meisteram arri biha labba roħla. Schis Jantscha meisters bij gaħiċċi ħapprattig zilweħks farwa amata, bet Wahzu wallodu winsch nemahżejja; — tadeħl Janzis waijadseja no buhwmeistera grahmata, kur wissi zeiġiñi atroħdahs, bet iſtahħijschanas sinnam-ħażijsli ir-roħħ, preeħschha lassib un iſtulkoħt. Janzis vəhdigu mahżekka għad-dan, winna wezzais meisters jau sedroħschinajahs doudi gruhħus un ħmälfus darbus, kas loħi ar prabtu bij isdarri, u ssejnejtis buhwex. Sinnam, ka pee taħda darba meisteram waijadseja salogu eelik, darba derjejam pat droħsibbu. Weż-żejjis nebix tukħiġi. — to winsch espejha. Bet winna pa-sibstamme fazzija: „Kad neħħi bissi Janzis Laugħallis tom pee roħħas, tad winsch tħalli buhwex neħħebtu isdarriħi!“ Tee-ja gan biżi: iri wezzais neħħebħas apsezzin aktar, ka mabżihs zilweħks, wiċċawrah pеe winna, buhwmeistera darba, es-żoħt par ne-iż-żikkaw labbunu. „Mehs buhwnejahm winnu waqqar fu tiltu, 7 aħħes garpu un 3 un 1/2 aħħes plattu

vahe & . . . uppis tur strahdajahm 7 neddelas ar sescheem wiireem. — nu schosem bij taifams Sk . . . dischais tilts. Mans Janzis aprehkinaja us mattu zif neddelas un deenas tur strahdajams, kad 10 vibri iklatri deenu pee rohkas. Ir tas Janzim nefahds gruhiums nau pee rehkinanas, kaut wassarā deenas 13 stundas bij gareas un taggad Februari tikkai vuss 9tas stundas warr strahdah. Winch aprehkinja us matu, zif makjas iopraffa, ka neet ta, ka dascham labbani meisterim noteckahs, kas ne-warr istift ar to makju, kas noderreta. Ja, kaut Deewsmannim buhtu behrnis dewis! "ta wezzais meisters nopa-hs-damees galla fazzija: „es gan sinnatu, ka tee aufsejami un mahzami! —

Un kahdas gliatas aprisses Janzis zeikinaja! Wezzais buhwmeisters winau laik' noneha baronam zoemindus apriki preeskch jauna chrberga, ko fungē gribb likt buhweht: Tur bij wijs us to fmalkako wihs aprehkinahs un israflihts, zif baku un zif steegeli, zif kaku un zif daktiu un zif naglu pee tam bij wajadfigs. Pahr to fungē bij azzis platti atdarrijis un fazzijis: „Labs pilsehta meisters to aprehkinaschanu til spehj israfliht!“ — Kungs apohlijahs, nabkojhū godđa teem darba papilnam doht. Janzim tahdā wihsē bij pilnas rohkas darbu, bet winna meisters to arri isturreja ka sawu paschu behru — un daschs rubulis dserramas naudas atlehra wimam no wezza tehwa, ka arri no darba denejeem bes tajm schinkibahm, ko winsch par laikometteem no meistera dabuja.

Ta Janzis it laimigi dsihwoja. Te kahdā deenā winsch dabuja no sawas mafas schahdu behdigu grahmatu: „Sirds mihtajs brahl! Mahte Lewim leek tenzinahc par teem 5 rubuteem, ko Tu mums ar schihdu Berri poh-fuhtiji, — tee mums gauschi geldeja; jo muhsu zoemincem Blawineem irr leela nelaimo noitkuse, — tee nodegga — un miht jau kahdas deenas pee mums, lihds paspehs simmo Blawinu zittur eekobrteleht; pahnahz pee mums swehhtdeenu! Nau wagirahk walas — ardeewu! Paleku Tawa ustizzama mahsa Anna.“

(All preeskch wehl.)

Kas to aismakfahs?

Kreewu Keisars Nikolai I., kahdā seemas nafti, weens valis pa Pehterburgas eelamh staigqdamas, eeranga ka kahdā walas mahja ugguns zaur lohgu spihd. No tahlenes tas tuhdalin dohd tam turbuhdamam us wakti stahwo-scham saldatam sihmi, loi kluusu zeefch. Un vats klast peegahjis reds, kahdu no saweem wislabhakeem gardes offizeereem, kursh ar pilnu mundeeriau apgehrbees un sohbenu pee sahneem gull us krehsla preeskch kahda galina. Tas lebitim eekschā eegahjis otrohd us galina grahmatu, kurru gusletais patlabban rakfijis; tur stahw: „Manns eenahfchanas un isdhofchanas.“ Gschahfchana: — „lohne un zittadas eetenschanas 800 rublu.“ — Isdohfchana:

— „par kohteli un malku 600 rublu, par usturrejchanu mannat mahteai atkal 600 rublu, kospa 1200 rublu.“ Tad wehl istoisa parahds 400 rublu. Un appakfchā stah-weja parakfijts: „Kas to aismakfahs?“

Offizeeris laikam gar atbildu us scho joutašchanu doh-madams bija eemidsis. Keisars isnemm tam yomasitim ſpalwu no rohkas un paraksta appakfch to prassifchanu: „Nikolai“ — un tad pats aiseet. Juhs warret gon doh-mahst ka offizeeris to atbildi laffidams buhs, brihnijees. Obtrā deenā tas dabuja no Keisara grahmatu ar 400 rubleem un to pamahzifchanu, loi tikpat labbi ka libds ſchim usmeddahs deenestā, un tikpat arridjan par sawu mabti gahda, bet lai turpmahk tik labbaku weetu preeskch gulleſchanas wehlahs.

J. Grünberg.

Preeskch Gallaspils latv. mehmurlu ſkohlu tappa emalfati:

no Apprikles druides	25 rubl.
„ Koldbrunnas "	3 "
„ Lefchu "	2 "
„ Schlepkes "	9 "
„ Birschumuischgas — Jakobstraites dr.	10 "
„ P. Seewald k. Jelgawā "	1 "

pavissam 50 rubl.

Jelgawā, 16. Janwar 1871. Mahzitais St. Schulz,
mehmurlu ſkohla direktors no Kuseinies,
puiss.

Atbildung.

J. G.....d. B. Valdeewa par Juhsu malku grahmatu.
Latv. aw. avgahdatais.

Labbibas un pretshu tirgus Jelgawā, 19. Janwar,
Rihgā, 9. Janwar un Leepajā, 2. Janwar
1871. gaddā.

Malkaja par.	Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
1/3 Dschetwo (1 rubru) rudu	2 r. 25 f.	2 r. 85 f.	2 r. 60 f.
" (1 ") zweeftu	3 r. 75 "	4 r. 50 "	3 r. 80 "
1/3 " (1 ") meelsu	2 r. 10 "	3 r. 25 "	2 r. 30 "
1/3 " (1 ") ausu	1 r. 20 "	1 r. 50 "	1 r. 30 "
1/3 " (1 ") kran	2 r. 50 "	4 r. — "	3 r. — "
1/3 " (1 ") ruuju rudu miltu	2 r. 20 "	2 r. 25 "	2 r. 50 "
1/3 " (1 ") blydeleu	3 r. 50 "	4 r. 50 "	3 r. 50 "
1/3 " (1 ") zweeftu miltu	4 r. — "	2 r. 25 "	4 r. 50 "
1/3 " (1 ") meelsu putraimu	2 r. 75 "	3 r. 25 "	3 r. 50 "
1/3 " (1 ") tortoffeli	— 70 "	— — "	— 80 "
10 rudu (1 birku) feena	2 r. 50 f.	4 r. — f.	2 r. 50 f.
1/2 " (20 mabrz.) zweesta	5 " — "	4 r. 50 "	5 " — "
1/2 " (20 ") dieles	1 " — "	1 " — "	— 90 "
1/2 " (20 ") tabala	1 r. 40 "	1 r. 25 "	1 r. 80 "
1/2 " (20 ") fahelitu appiau	3 " — "	— — "	— — "
1/2 " (20 ") frouna limau	3 " — "	3 " — "	2 r. — "
1/2 " (20 ") brakia	1 r. 50 "	1 r. 20 "	1 r. 20 "
1 muzzu linnu feblu	9 " — "	9 r. 25 "	8 " — "
1 " filki	12 r. 15 "	14 r. 50 "	13 " — "
10 rudu farfanas fabis	6 r. 75 "	— — "	— — "
10 " balas rupjas fabis	6 r. 60 "	— — "	5 r. 70 "
10 " smalkas fabis	6 r. 50 "	— — "	5 r. 70 "

20. Januar (1. Februar) 1871.

Basnizas un skohlas finnas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Peeminnas rafsts. Par dwehseles kohyschanu. Kursch pirms finnu laidiks? Par grahmatu bohdi un grahmatu andeli. Kursemneku pirts.

Beeminnas rafsts.*

Kas pebz taifnibas un labdarrishanas dsennahs, atraddihs to dshwibu, taifnibu un gohdu. Salaman falk. wahid. 21. n. 21. p.

Netti mehs tahdus atrohdam, kas wissu garru muhschu pebz schiem wahrdeem turrahs; tapehz irr arri wehrts, ka mehs peeminnam no teem retteem kahdu, kas pebz schi mehrka wissu muhschu dfinnees, un ko Deewa bij apdah-winajis ar ilgu dshwibu, taifnibu un gohdu.

Schis gohdā peeminnams wezehews bij Wahrmes basnizas wihrs un wezs fainneeks no Mesche mahjahn, Kristaps Freiberg, kas 6. Merz aismigga Deewa meerā, pedishwojis 96 gaddus. Winna mahjas, — fur taggad winnaa dehla dehls par fainneku, — stahw tik pus wersti no mahzitaja muischas. tapehz winsch labba fatishchanā ar teem peezi mahzitajeem (diwi Klapmeijer, Schmidt, Müller un taggadeju zeen. mahz. Reichwald) fadishwoja. Leels Deewa waheda mihkotaits buhdams, winsch nekunjejabs schihs mihlestibas ne preefsh weena, un parahdijs no Deewa wahrdeem, ja kahds fur allojahs; tapehz arri mahzitaji winnu kohti mihleja un zeenijs.

Basnizā winsch gandrihs katra fwehtdeenan bij redsams; tapehz wissa draudse, no leelaka lihds masakam winnu yasina. Winsch bij, ka stahw apustula Jekl. grahm. 2. n. no 1—5. vantiu, tahds, kas no ahreenes neleppojahs, bet tas eekschlags fidszilweks bij ustaifhets us to pamattu to apustulu un praweeschu. Turrā Jesus Kristus pats tas stuhra akmins irr.

Kad pasaules behrni sawu gudribu preefshā krahmeja, tad winsch mehosa fazhiht: „Ta Deewa vihjashana irr tahs gudribas eesahkums un gals.“ Winsch bija taifnis sawobs wahrdobs, wissu ar apdohmu runnadams; tapehz tam nekad isteikts wahrdobs nebij atpakkat janemm. Ne ween sawus behrnus winsch pee gaifshibas peewedda; bet iktatu kas winna mahjas bij, to winsch raudsija pee mahzibas un Deewa atshishanas west; lai gan no pa-faukneekeem daschais palammas tadehk dabuja, tatschu Deewa tizzigi zilweki winnu gauschi mihleja.

Jau wezzobs patwallas laikobs winsch bij pee kungeem eemantojis ustizzibu un gohdu; tadehk daschobs amatobs

tappa eezelts; par meschfargu un par pagasta wezzako; jaur to winnam weeglahk bij sawus behrnus lilt smallaki ismahziht un daschās gohda weetās eegrohsicht; daschi no teem irr arrendateri jeb skohlmeisteri un skrihweli; weens dehla dehls irr par mahzitaju. Nelaikis irr pedishwojis pebz teem Dahwida wahrdeem (dseefm. 37, 25.): Es esmu jauns bijis, un arri wezs tappis, bet ne esmu redjejs to taifnu astahtu, neds winna dsimmumu maisi maflejam.

Tanni 15. Merz bij winna behru deena, ta winsch pats to bij noteizis, loi fwehtdeenā to glabbajoht; jo tad wisseem strahdneekeem un nabaga kautiaeem effoht wassa to pawaddiht.

Bij arri ne-apredsams lauschu pulks sanahzis no wifshahn pusschim; wišwairahk nabaga laudihm winsch bij mihlā peeminnā, jo pats bij bašnizas wihrs buhdams, sunteem nabadsiu us kapfehthi pawaddijis; tapehz ikatris bij nahzis winnu mihligi pawaddiht.

Winna dehla dehls, Kuldīgas Latweeschu zeen mahzitajs Freiberg, turreja runnu pee winna kappa, fur winsch ta nelaika dshwibas gahjumu, ar Deewa wahrdeem jauki pihdams, ka weenu krohni pee winna kappa nosikka. Dauds garrisas dseefmas tappa dseedatas, un beidsoht weens no nelaika draugeem, ar kurru winsch dauds reis fwehtdeenos rihtobs basnizā mehdsā farunnatees par Deewa walstibas leetahm un kam winsch augstā peeminnā stahw, pee winna kappa par muhschigu peeminnu schō rihami no-laffija.

1.

Zian tu kals, kas mums irr apfohlihts,
Jaundā Jerusalēm!
Nu weenreis man irr atnahzis tas brihds,
Kur manni augschā nemm;
Preefsh Je hra krehsla stahweht,
Ko scheit jau gohdajis;
Nu winnu augsti flaweht,
Tur augstās debbesis.

2.

Nu weenreis tas, ko mihleju jau sen,
Preefsh mannahm ažiham spihd.
Winsch mannu garru nu us augschu dseem,
Winsch schehligs man schō brihd;
Mann' wesdams sawā preeka,
Us fwehtu Zianu,
Kur man netruhls neneeka,
Us Kristus walstibu.

* Aliksahejēs jaur to, ka rakstītās zerreja, kāsīn waj negaddisees no nelaika pederīgiem wehrtigabīs rakstnecks, kas wissu to labbaht warētu uſrakstīt.

3.

Kristus bij scheitan manna dñhwiba.
Salds bij man Kristus wahrd's,
Ta Kunga Kristus wihsa kalmnā,
Man strahdaht neßahs prahs!
Es Kristus krusta sihmi.
Arveenu mihleju,
Un wihsa swetbu gihmi,
No sirds neßlaidu.

4.

Lai veßnahkami dñennahs vakkat eet,
Schi Kristus tizzib;
Teem eßmu mahzjiss turreht debbes leet'
It augusta dahrgumā;
Es seßjis Deewa wahrdū,
Dauds jaunās dwehseles,
Lo darrijis teem gahrdu,
Ar fawas preekschihmes.

5.

Nu weenreis eßmu meerā eegahjis
Pee ta, kam tizzuju;
Nu garru muhſchu vakkat pamettis.
Baud' dwehſle lihgſmib;
Nu plaujoht kuhlus feenu.
No fawa sejhuma;
Nu valikschu arweenu
Es Jesus walſibā!

K. B—nn.

Par dwehſeles kohpschanu.

Zilwels nepastahw tikkai no meefahm, ko redsam, bet schinnis wihsa meefas wehl dñhwo kaut kas, kas neds meefigs, neds arri or meefigahm azzihm redsams. Kas warbuht pee tam fchaubitohs, tas tohp pats fawā dñhwofschahnā par to pamahzihs, ka wihsch dauds atminnahs, ko tas preeksch ilgaka laika iri dñrdejis, redsejis, juitis, smelkejis un ohdis. Jo pee zilwela meefas nau neweens zits lohzecklis, kas us pagohjuschahm leetahm warretu atminnetees. Tee peezi meefas prahti tikkai to fajuht, kas nupat — labban — noteek, bet ne to, kas jau pagahjis; un kad nu zilwels tomehr pagahjuschahm leetas atminnahs, tad tak wihsa meefas kaut kas atrohdahs, kas wihsam ittin fawada raddiba, un kas wihsa us preefschahm juſchanahm atgahdina. Un fho buhſchanu mehs nosauzam par dwehſeli.

Dwehſele warr us pagahjuschahm leetahm atminnetees; tas irr — wihsai irr:

a) Atmannas jeb atjehgas. Uszichtigs zilwels warr dauds ko atmannā paturreht: jo wihsch leek wiffu usmannigi gaumā. Wihsch pilnigi atminn wiffu to, ko wihsch agraki usmannigi redsejis un dñrdejis; wihsch arri wehl zittu ko atminn, kas pee tam bijis pederrigs. Jo zilwels wairahk un ilgahk us kahdu lectu irr usmannigs,

jo wairahk wihsch fiprina fawu atmarau jeb atjehgu. Kas nau usmannigs, bet turpretti kuhtris, tahds waj nu mas ko, jeb nemaf neko ne-atminn, jo tas pee fewis wiffu waj pa pufsei, waj wiffai nerikti paturr. Dascham zit-tam to warr nosauk par atmannas jeb atjehgas flimmib.

b) Ko ta dwehſele muhsu atmannā irr eestahdinajuse, par to wihsa wehl ilgaki un kreetnaki pahrdohma; weenas dohmas fazell aktal ohtras, un us fchabdu wihsj muhsu dwehſele dohma un spreesch. Un kad nu dwehſele par wiffu to, ko ta atmannā usnehmuſe, warr ilgaki pahrdohmaht un spreeſt, tad fakkam: wihsai irr fapraſchana. Ko atmannā rikti eeksch fewis usnehmuſe, par to faprafchana arri pareisi spreedihs. Jo tas irr tas leelakais labbums paſaulē, kad dwehſele rikti spreesch. Gandrihs katra leeta, ir ta labbala, eeksch fewis kaut ko faturr, kas mums warretu waj nu derreht, waj fchahdeht. Kad nu kahds kahdu leetu nerikti jeb nepareisi famanna, un fewim tikkai to wehlahs, kas tam peenehmigs jeb ne-peenehmigs parahdahs; bet to ihstu labbu jeb ihstu launu aifmirek, tahds spreesch nepareisi, tahds turr brihſham launu par labbu un labbu turpretti par launu, un tahdā wihsj fewim daudseis peewelt to leelako fchahdi un nelabbumu.

c) To, kas mums patihk, to wehlejamees un pagehram, un kad mehs to tik drihsj newarram panahk, tad nodohmajam kaut ko darriht, zaur ko muhsu wehleſchahns tohp peepilditas. Scho dwehſeles pakustinaschanu nosauzam par gribbeſchanu (prahtu). Wehleſchanahs un apnemſchanahs tohp daudseis tik ſipras, ka zilwels daschu brihd ne fawus ſpehkus, neds fawu mantibu, neds fawu weſſelbu, neds paſchu fawu dñhwibū netanpa, kad wihsch tikkai to panahk, ko wihsch fewim wehlejahs. Un ſchē redsam ſkaidri, kahds leels labbums tas irr, kad zilwels finn: waj tas, ko wihsch fewim wehlejahs, arri pateefcham labs jeb fchahdigs irr. Kas nepareisi spreesch, kas pagehr un darra to launu, un tomehr pats pee fewis dohma, wihsch wehlejotes un dorroht tikkai to labbu. Atmannas jeb atjehgas, faprafchanaſ, gribbeſchanas jeb prahtu, wehleſchanahs un apnemſchanahs nosauzam par dwehſeles ſpehkeem.

Kad zilwels ſchōhs dwehſeles ſpehkus zaur labbahm mahzibahm un derrigahm ſinnaſchanahm daudſchahrtigi neſtiprina, tad wihsch newarr nefkad ko pareisi un pebz kahrtas dohmaht, neds spreeſt, neds darriht. Tahdam zilwekam, deewamschehl, arri nefkad newarr labbi fahrtes un tas newarr ne muhscham felt. Tapetj zilwekam waijag labbas pamahzifchanas un padohmus arri no ziteem gudrakeem peenemt. Jo wezs ſakkams wahrd's ſkann: Muhscham jadifhwo un muhscham jamahzahs. Tas irr: Mums jamahzahs weenumeht — lihds paſchai kappa maſlinai.

C. H. Bertram.

Kurſch pirmais ſinnu laidihs?

It it wezzeem laikeem, kur zilwekeem masahk meera un drohſhibas bija, kur wairahk biji jaibistahs no eenaidneku neganteem darbeem un loupischanahs, kur arri no swehreem tik labbi newarreja iſſorgatees, ne ka taggad to warr, — jo wairahk dohmaja ſawu dſihwoſli zil ſpehdams apſargaht, un tadeht arri mahjas labvraht fewim fataiſija ta, ka uhdens bija wiſapkahrt. Gedſinna eſeru mallu tumumā balkus ſtahwu uhdeni, mahjahn par grunti; us ſcheem likka refnus gulfokhus, un us tahdu grunti tad fewim zil warreja, ehkas, mahjinias uſtaiſija, daschureis tik dauds, ka it par masu zeemian warreja noſaukt. — Tahdahm mahjahn paſchā uhdeni nu kahjahn ne zilweki ne swehri newarreja lehti uſbrukt.

Taggad ta ſewi ſargaht newaijaga. Bet atlifkuſchi no teem it wezzeem laikeem weetahm wehl appaſch uhdens waj purwids eekſchā, tahdi dibbeni eedſichti bakkli jeb ſtabbi daschā eſerā, tik ka winnus lehti ne-ueet, — warrbuht ka, kur kahdi, tee paliktu redſami tad ween, kād ilgi ſauſa laikā uhdens dauds jo feſlis palizzis. — Ne ilgi ka fahka tahdas weetas ueet Schwetze, un pehz wehl zittas ſemmēs; fahka tad arri to dibbeni ſmallki iſmekleht ar rafſhanu waj ar baggerſhanu, — un iſwiſka no dſillumā daschas leetas, kas rahdiya us zilweku wezzu dſihwoſhanu; atradda kaulus, radſiaus, akminu leetas, mahlu traiku gabbalus, daschadus riſlus, erohtſhus un zittas leetas. No wiſſa ko atradda warreja nolemt, ka ne ween gaddu ſinteni, bet gaddu tuhkoſchi pagabjuſchi, kād tahdās weetas zilweki dſihwojuſchi. — Bet nu tomehr zitteem gudreem laudihm par leelu patiſchanu un arri par mahzibū un rahdiſchanu us teem wezzeem laikeem, tas irr, tahdas weetas dabuht paſht, kur no tahn lihds ſhim wehl neko neſinnaja. Kād nu, kād eekſch zittahm ſemmehm, muhſu Kurſemmē arri kahds labbojs par ſaimi warretu ſinai laift, ka wiſch dohma gan arri kahda eſerā tahdu wezzu grunti redſejis, — kas teefham newarreja buht bijis par tilts grunti, — tas lai nekawejahs pirmais par to ſinai doht awiſes waj pats, waj zaur ſawu mahzitaju, ka pehz, kam tiſk, tas to ſeetu wehl ſmallaki warr iſmekleht, un tad waj zaur rafſhanu waj maſchkeſchanu newarretu arri ko iſſweiſoht gaifā, kas rahditu us nelaika zilweku darbeem.

Buhtu labbi arri ja kas warretu ſinramas darriht weetas kur ar rafſhanu wiſch usgahjis dſillumā kaulus kahdus nekahdus, ehdamu atleekas, akminu ahmurus, ſchiltakminu leetas un zittus tahdus neekus, ko dasch gudrais tapat par neekeem neturretu. — Eſeru mums pulks, tapet waj dauds weetas worr apjautatees. Labbi mahzitu ſkohlmeiſteru taggad arri labs pulzinsch, kas proht ſpalwinu waldiht. Nu kād — lai eet!

Pateiku arri par to, ja kas warretu fazziht kur ſemmē dſihtaru (jeb ſinteru) atraddis.

H. K-II.

Par grahmatu bohdi un grahmatu andeli.

Schinii laikā, kur rakſneeki jo knaſchi dſennahs, va pilnam derrigus iakſius Latweeſcheem gahdah un kur ſtarb Latweeſcheem papilnam fahrigu grahmatneku wairojahs, — ſchinii laikā derr arri kahdu drufku tahdas weetas veeminneht, kur derrigas un wiffadas grahmatas dabujamas jeb pehrkamas, un — tahdas weetas irr grahmatu bohdes un bibliotekaſ jeb laſſamu grahmatu krahtuweſ, Latweeſcheem taggad jau kahdas ſeptinas pilnigas grahmatu bohdes un divi nupat eetaſitas bibliotekas jeb laſſamu grahmatu krahtuweſ.

Zaur labbu un kahrtigu andeli mainahs zilweku eeraſchā, apgaifmojabs wiinau prahli un ſell wiinau lablahſchanahs. Jo labbi ſinnam, ka wehl preeſch kahdeem 700 gaddeem muhſu Latweeſchi tumiſchi vagant biuſchi un mehmeem deewekeem kalpojuſchi, un tohſ appaſch tahdeem kohkeem, ko par ſwehreem tyrreruſchi, peeluhguſchi un turklaht teem lauka auglus, lohypus un ne retti arri zilwekuſ uppurejuſchi. Bet zaur andeli un ſatiſchanohs ar zittahm mahzitahm tautahm muhſu Latweeſchi par tahdeem tappuſchi, kahdi tee taggad irr. Ar Wahzeescheem muhſu Latweeſchi ſawā laikā wiſpirms andeli dſinna, tomehr ne ar grahmatahm, papihreem, tinteem un ſpalwahm tee andelejahs, bet pret dſelſchu un tehraudu riſkeem, zirreem, abmereem, ſwabryſteem, urbeam, ſahgeem, addatahm, ſchekrehm, raibahm drehbehm, bantehm un ſpeegeliſcheem muhſeji dewa labbibu un wiffadas lohypu un ſwehru ahdas — un ta labbu laiku it meerigi andelejahs.

Bet ja tikkai kahda kohpſchanahs waj veenemſchanahs paſaulē ko wehrts, tad meeſiga un garris attihiſiſchanahs tahdu wehrtibu wiſpirms pelna; un kād nu wiſnotak zaur derrigahm grahmatahm un labbeem laikaraksteem tas teek panabkts, tad grahmatu bohdes, kur tahdas leetas dabujamas, ſcheitan tik pirmā weeta ſtahdamas.

To ko rakſneeki apgahdajuschi, grahmatbohdneeki atkal iſlaich un iſſuhta laukā. Daschi grahmatbohdneeki pee tam wehl wairahk darra, ka tee paſchi leek Latweeſchu grahmatas driſkeht. Ta tad grahmatbohdneeki ar tahdahm leetahm andelejahs, kas tikkai par apgaifmoſchanu derr. Jo tik zil drehbes un chdeens un zittas tahdas meeſigu labbumu peefchklirr, tik grahmatas un laikarakſti prahli apgaifmo.

Jau augſcham dſirdejahm, ka Latweeſchu rakſneezibai ſchim brihscham kahdas ſeptinas tahdas pilnigas grahmatu bohdes atrohdahs:

1) J. W. Steffenhagen un dehla funga drufkaſta un grahmatu bohde Jelgawa. Appaſch ſchahda noſauzeena jeb ſirmas ſchi grahmatu drukkatowa un pilniga grahmatu bohde jau wairahk kād 100 gaddus paſtahw — un wiinaa irr Latweeſchu rakſneezibai par labbu dauds,

dauds uppurejuſe, jau kahdas 275 grahmatas nodrukkadama.

2) W. F. Häcker funga grahmatu drukkatawa un grahmatu bohde Rīhgā, Dohmes gangi, jau drihs kahdus 20 gaddus pastahw un irr Latweefchu rakstneezibū puſchkojuſe ar kahdahm 50 grahmatahm.

3) G. Plates funga grahmatu drukkatawa un grahmatu bohde, Rīhgā pee Pehtera baſnizas, jau arri drihs kahdus 15 gaddus pastahw irr Latweefchu rakstneezibai par labbu kahdas 60 grahmatas isdrukkajufe.

4) Gottl. Meyer funga grahmatu drukkatawa un grahmatu bohde Leepajā jau dauds gaddus pastahw un leelu pulku Latweefchu grahmatu drukkajufe.

5) J. Schablowsky funga grahmatu bohde un biblioteka Jelgavā tāpat arri jau daschus gaddus pastahw un Latweefchu rakstneezibai lohti falpojuſe.

6) H. Bružer un beedra fungu wahzlatwifka grahmatu bohde Rīhgā jau ilguš gaddus Rīhgā pastahw, irr waffam kahdas 10 latwifkas grahmatas isdrukkajufe.

7) Wissum Bez funga Wahzifku un pilnigu Latwifku grahmatu bohdi Rīhgā pee Dohmes ganga wehl tikkai preefch kahdeem mehneshcheem atwehra. Nā arri ſchi grahmatu bohde us to dsennahs, Latweefchu rakstneezibai zik warredama falpoht un Latweefcheem patihkama tapt, to peerahda wiffas winnas eerikles un eetaifas teem pat labbu. Preefch grahmatu apstelleschanas, isdohfchanas un wiffahm zittahm schahdahm darrifchanahm ſchē irr weens no kreetneem Latweefchu wihireem, kas dohd ikweenam pirzjam lohti derrigas finnas un iſſkaidrofchanas par kaut kahdahm patihkamahm grahmatahm. Tad wehl ſchē pizejeem par labbu iſliktas schahdas leetas: 1) Wissi trihs Latweefchu draugu beedribas pilnigi grahmatu un zittu drukkas leetu norahditaji pehz gaddu ſkaitleem jauki eeſfeeti; 2) Steffenhagen, Häcker un Plates fungu grahmatu norahditaji ar balteem papihreem starvā ſkaitsti eeſfeeti; 3) Weena drukkata feenas tahpele pahr wiffahm Latweefchu grahmatahm; 4) Weens pilnigs, 30 bohgenu leels, farakſtihts un jauki eeſfeets grahmatu norahditais pehz wiffujaunakas un labbakas grahmatu eedallifchanas. Lai tapehz ir ſchi grahmatu bohde ſeff un peenemmahs!

C. H. Bertram.

Kursemneeku pirts.

Meld. Gestern Brüder, könnt ihr's glauben.

1.

Garru, garru, usmett garru,
Lai es labbi pehrtees warru! —
Paſneeds mannim mihiſtu floht,
Lai es warr' par ahdu doht.

2.

Mett wehl kaſu, ittin prahwu,
Lihdisch uſ augſhas lahwu,
Zirtſchohs, la flohta pliſt,
Sweedri ſemmi lihtin liht.

3.

Uh! kā karſts — nu deewſgan ſpehrees —
Rahpſchu ſemmē — ganna pehrees! —
Jauzi, padohd ſpanneli,
Ar it aufstu uhdeni! —

4.

Preefchhas nammā, ahrā tizzis,
Tur, fur ſawas drehbes lizzis, —
Jiſſwihdis — tihrs — atſpirdis,
Kā no jauna peedſimis. —

5.

Zik tu dahrga — Kursemneekem,
Mihla pirtē — ſtrahdineekem, —
To tik ſinn, kas tevi zeen'
Pebrtees eet ik ſeftu deen'.

6.

Slawa tam, kas pirti zehla,
Daschas indewes nowehla —
Zaur to, ka mums pirtes gars,
Tihri meefu flohtas sars.

7.

Wezzi Greeki, Rohmineefchi,
Kreewi, Kuhri — Semgaleefchi —
Jeena pirtes wehrtibu,
Paſiſt winnas ſwehrtibu. —

8.

Pehrtees ſe em ā labba leeta,
Katrās mahjās, pirtē weeta
Waijag buht, kā dahrſtaam. —
Gohds irr tahtam ſaimneekam!! — —

* * *

Dafch, kād bē hdu pirti perrahs,
Tad pehz Deewa wa hrda ſerraħs; —
Nu tam preeka ſtarriżiħ mirds,
Weegla paleek gruhta firds! —

E. F. S.

Latv. Aviſchu apgaħdatajs: J. W. Safranowicz.

No zensures atwilekha. Rīhgā, 14. Januar 1871.

Drukkaħis pee J. W. Steffenhagen un debla,